

VERORDENING (EU) 2016/1719 VAN DE COMMISSIE
van 26 september 2016
tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn
(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003 ⁽¹⁾, en met name artikel 18, lid 3, onder b), en lid 5,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De spoedige voltooiing van een volledig operationele en geïnterconnecteerde interne markt voor energie is van essentieel belang voor het verwezenlijken van de doelstellingen van energievoorzieningszekerheid, de versterking van het concurrentievermogen en het waarborgen van redelijke energieprijzen voor alle consumenten. Een goed functionerende interne markt voor elektriciteit moet producenten ertoe aanzetten te investeren in nieuwe vormen van elektriciteitsproductie, met inbegrip van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, waarbij speciale aandacht moet gaan naar de meest geïsoleerde lidstaten en regio's van de energiemarkt van de Unie. Een goed functionerende markt moet tevens consumenten toereikende maatregelen bieden om efficiënter gebruik te maken van energie, wat alleen kan als de energievoorzieningszekerheid gewaarborgd is.
- (2) Energievoorzieningszekerheid is een essentieel element van de openbare veiligheid en is daarom inherent verbonden met de efficiënte werking van de interne elektriciteitsmarkt en met de integratie van geïsoleerde elektriciteitsmarkten in de lidstaten. Elektriciteit kan de burgers van de Unie slechts bereiken via het net. Functionerende elektriciteitsmarkten, en met name goed functionerende netten en andere activa die met de levering van elektriciteit verbonden zijn, zijn essentieel voor de openbare veiligheid, het economisch concurrentievermogen en het welzijn van de burgers van de Unie.
- (3) Bij Verordening (EG) nr. 714/2009 zijn niet-discriminerende regels vastgesteld voor voorwaarden voor toegang tot het net voor de grensoverschrijdende handel in elektriciteit, met name regels betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer voor interconnecties en transmissiesystemen die een effect hebben op grensoverschrijdende elektriciteitsstromen. Om vooruitgang in de richting van een daadwerkelijk geïntegreerde elektriciteitsmarkt te boeken, moeten efficiënte inkekkingsmogelijkheden voor elektriciteitsproducenten, verbruikers en detailhandelaars worden ontwikkeld ten aanzien van het prijsrisico dat zich in de toekomst kan voordoen in het gebied waarin zij actief zijn, met inbegrip van harmonisering van de huidige veilingregels betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn.
- (4) De berekening van de langetermijncapaciteit met betrekking tot de tijdsbestekken voor de year-ahead- en month-ahead-markten moet door de transmissiesysteembeheerders (hierna „TSB's” genoemd) minimaal op regionaal niveau worden gecoördineerd om te waarborgen dat de capaciteitsberekening betrouwbaar is en er een optimale capaciteit op de markt beschikbaar komt. De TSB's moeten daarom een gemeenschappelijk netwerkmodel opstellen waarin alle benodigde gegevens voor de berekening van de langetermijncapaciteit worden verzameld en rekening wordt gehouden met de onzekerheden die inherent zijn aan tijdsbestekken die betrekking hebben op de lange termijn. Voor de berekening en toewijzing van grensoverschrijdende capaciteit op de lange termijn moet de gecoördineerde nettotransmissiecapaciteitsaanpak worden toegepast. De stroomgebaseerde aanpak kan worden toegepast indien de onderlinge afhankelijkheid met betrekking tot zoneoverschrijdende capaciteit tussen biedzones hoog is en deze aanpak uit het oogpunt van economische efficiëntie gerechtvaardigd is.
- (5) Geharmoniseerde regels betreffende de zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing op de lange termijn vergen dat er een centraal toewijzingsplatform op Europees niveau tot stand wordt gebracht en wordt toegepast. Dit centrale platform moet door alle TSB's worden ontwikkeld om de toewijzing van langetermijnrechten betreffende transmissie voor marktdeelnemers te vergemakkelijken en het moet voorzien in de overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie tussen de marktdeelnemers.
- (6) Om een transparante en niet-discriminerende toewijzing van langetermijnrechten betreffende transmissie mogelijk te maken, moet het centrale toewijzingsplatform alle relevante informatie betreffende de veiling voor aanvang van die veiling publiceren. De nominatieregels moeten gedetailleerde informatie over de nominatieprocedure betreffende fysieke transmissierechten omvatten, met inbegrip van eisen, tijdschema's, gate-sluitingen en criteria voor de uitwisseling tussen marktdeelnemers.

⁽¹⁾ PBL 211 van 14.8.2009, blz. 15.

- (7) De houders van langetermijnrechten betreffende transmissie moeten het recht hebben deze langetermijnrechten betreffende transmissie aan de TSB's terug te geven, waarna deze in het kader van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn opnieuw worden toegewezen. De houders kunnen voor het teruggeven van de langetermijnrechten betreffende transmissie een vergoeding ontvangen. Daarnaast moeten de marktdeelnemers het recht hebben reeds toegewezen langetermijnrechten betreffende transmissie over te dragen of te kopen. De marktdeelnemers moeten de TSB's in kennis stellen van dergelijke overdrachten of aankopen alsmede van de tegenpartijen, met inbegrip van de betrokken marktdeelnemers en de desbetreffende TSB's.
- (8) Het is van belang dat de administratieve lasten en kosten in verband met de deelname aan het centrale toewijzingsplatform binnen redelijke grenzen blijven, met name wat betreft de harmonisatie van het contractuele kader met de marktdeelnemers.
- (9) Momenteel gelden in de Unie verschillende toewijzingsregels ten aanzien van de contractuele regelingen voor langetermijnrechten betreffende transmissie. De TSB's moeten op EU-niveau geharmoniseerde regels ontwikkelen betreffende fysieke transmissierechten, financiële transmissierechten — opties (hierna „FTR's — opties” genoemd) en financiële transmissierechten — verplichtingen (hierna „FTR's — verplichtingen” genoemd).
- (10) Deze geharmoniseerde toewijzingsregels moeten ten minste de omschrijving van het toewijzingsproces/de toewijzingsprocedure voor langetermijnrechten betreffende transmissie, met inbegrip van de minimumeisen voor deelname, financiële zaken, het soort producten dat in expliciete veilingen wordt aangeboden, nominatieregels, regels betreffende vermindering en compensatie, regels waaraan de marktdeelnemers bij de overdracht van hun langetermijnrechten betreffende transmissie moeten voldoen, het „use-it-or-sell-it”-beginsel (hierna „UIOSI-beginsel” genoemd), regels met betrekking tot overmacht en aansprakelijkheid omvatten. In deze geharmoniseerde toewijzingsregels moeten tevens de contractuele verplichtingen worden aangegeven waaraan de marktdeelnemers moeten voldoen.
- (11) Bij Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie ⁽¹⁾ zijn een termijn voor day-ahead-vastheid en een daarmee samenhangende compensatieregeling voor langetermijnrechten betreffende transmissie die na een dergelijke termijn worden verminderd, vastgesteld. Op soortgelijke wijze moeten de houders van langetermijnrechten betreffende transmissie door de TSB's worden terugbetaald of gecompenseerd indien langetermijnrechten betreffende transmissie voorafgaand aan de termijn voor day-ahead-vastheid worden verminderd.
- (12) Er kunnen plafonds worden ingevoerd voor de compensatie die moet worden betaald aan houders van wie de langetermijnrechten betreffende transmissie voorafgaand aan de termijn voor day-ahead-vastheid zijn verminderd, waarbij rekening moet worden gehouden met de liquiditeit van de relevante markten en met de mogelijkheden waarover de marktdeelnemers beschikken om hun posities aan te passen.
- (13) Overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ moet het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (hierna het „Agentschap” genoemd) besluiten nemen over gemeenschappelijke voorwaarden voor toegang of methodologieën, indien de bevoegde nationale regulerende instanties niet in staat zijn overeenstemming te bereiken over dergelijke reguleringskwesties.
- (14) Deze verordening is opgesteld in nauwe samenwerking met het Agentschap, het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit (hierna het „ENTSB voor elektriciteit” genoemd) en de belanghebbenden teneinde op transparante en participatieve wijze doeltreffende, evenwichtige en evenredige regels vast te stellen. In artikel 18, lid 3, van Verordening (EG) nr. 714/2009 is bepaald dat de Commissie het Agentschap, het ENTSB voor elektriciteit en andere relevante belanghebbenden zal raadplegen voordat zij wijzigingen aan deze verordening voorstelt.
- (15) Deze verordening vult bijlage I bij Verordening (EG) nr. 714/2009 aan overeenkomstig de in artikel 16 van die verordening vastgelegde beginselen.
- (16) De maatregelen van deze verordening zijn in overeenstemming met het advies van het in artikel 23, lid 1, van Verordening (EG) nr. 714/2009 bedoelde comité,

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (PB L 197 van 25.7.2015, blz. 24).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot oprichting van een Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (PB L 211 van 14.8.2009, blz. 1).

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

TITEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Bij deze verordening worden gedetailleerde richtsnoeren vastgesteld inzake zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing op de langetermijnmarkten, inzake de vaststelling van een gemeenschappelijke methodologie voor het bepalen van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn, inzake de vaststelling van een centraal toewijzingsplatform op Europees niveau waarop langetermijnrechten betreffende transmissie worden aangeboden en inzake de mogelijkheid tot teruggave van langetermijnrechten betreffende transmissie, waarna capaciteitstoewijzing op de langere termijn plaatsvindt, of tot de overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie tussen marktdeelnemers.
2. Deze verordening is van toepassing op alle transmissiesystemen en interconnecties in de Unie, met uitzondering van transmissiesystemen op eilanden die niet door middel van interconnectoren met andere transmissiesystemen zijn verbonden.
3. In lidstaten met meer dan één TSB is deze verordening van toepassing op alle TSB's binnen die lidstaat. Wanneer een TSB geen functie uitoefent die betrekking heeft op één of meer verplichtingen uit hoofde van deze verordening, kunnen de lidstaten bepalen dat de verantwoordelijkheid om aan die verplichtingen te voldoen wordt toegewezen aan één of meer andere, specifieke TSB's.
4. Het centrale toewijzingsplatform kan worden opengesteld voor marktbeheerders en TSB's die actief zijn in Zwitserland op voorwaarde dat de nationale wetgeving van Zwitserland de voornaamste bepalingen van de Uniewetgeving inzake elektriciteitsmarkten ten uitvoer legt en dat de Unie en Zwitserland een intergouvernementele overeenkomst inzake samenwerking op elektriciteitsgebied hebben gesloten.
5. Als aan de voorwaarden van lid 4 is voldaan, neemt de Commissie op basis van een advies van het Agentschap een besluit over de deelname van Zwitserland aan het centraal toewijzingsplatform. De rechten en verantwoordelijkheden van TSB's uit Zwitserland die deelnemen aan het centrale toewijzingsplatform zijn consistent met de rechten en verantwoordelijkheden van de TSB's die in de Unie actief zijn, om zo een soepele werking van de toewijzing van langetermijnrechten betreffende transmissie op EU-niveau mogelijk te maken en een gelijk speelveld voor alle belanghebbenden te waarborgen.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening gelden de definities van artikel 2 van Verordening (EG) nr. 714/2009, artikel 2 van Verordening (EU) 2015/1222, artikel 2 van Verordening (EU) nr. 543/2013 van de Commissie ⁽¹⁾ en artikel 2 van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.

Bovendien wordt verstaan onder:

1. „capaciteitstoewijzing op de langere termijn”: de toekenning van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn door middel van een veiling voorafgaand aan het day-ahead-tijdsbestek;
2. „langetermijnrecht betreffende transmissie”: een in het kader van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn verworven fysiek transmissierecht, FTR — optie of FTR — verplichting;
3. „toewijzingsregels”: de regels voor capaciteitstoewijzing op de langere termijn die door het centrale toewijzingsplatform worden toegepast;
4. „centraal toewijzingsplatform”: het door alle TSB's opgerichte Europese platform voor capaciteitstoewijzing op de langere termijn;
5. „veiling”: het proces van het aanbieden van zoneoverschrijdende capaciteit op lange termijn en het toewijzen daarvan aan marktdeelnemers die een bod doen;

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 543/2013 van de Commissie van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten en houdende wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 163 van 15.6.2013, blz. 1).

⁽²⁾ Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG (PB L 211 van 14.8.2009, blz. 55).

6. „UIOSI” („use-it-or-sell-it”): beginsel op basis waarvan de onderliggende zoneoverschrijdende capaciteit van aangekochte en niet-genomineerde fysieke transmissierechten automatisch ter beschikking wordt gesteld voor day-ahead-capaciteitstoewijzing en de houder van deze fysieke transmissierechten een vergoeding van de TSB's ontvangt;
7. „nominatie”: kennisgeving aan de respectievelijke TSB's betreffende het gebruik van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn door een houder van fysieke transmissierechten en de desbetreffende tegenpartij, of een gemachtigde derde;
8. „nominatieregels”: de regels inzake de kennisgeving aan de respectievelijke TSB's betreffende het gebruik van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn door een houder van fysieke transmissierechten en de desbetreffende tegenpartij, of een gemachtigde derde;
9. „marktspreed”: het verschil tussen de day-ahead-prijzen op uurbasis van de twee betrokken biedzones voor de desbetreffende marktjijseenheid in een specifieke richting;
10. „compensatieregels”: de regels op basis waarvan elke TSB die verantwoordelijk is voor de biedzonegrens waarvoor langetermijnrechten betreffende transmissie zijn toegewezen de houders van rechten betreffende transmissie compenseert voor het verminderen van die langetermijnrechten betreffende transmissie.

Artikel 3

Doelstellingen van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn

Met deze verordening worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- a) bevorderen van doeltreffende zoneoverschrijdende handel op de lange termijn door middel van zoneoverschrijdende indekkingsmogelijkheden op de lange termijn voor marktdeelnemers;
- b) optimaliseren van de berekening en toewijzing van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn;
- c) zorgen voor niet-discriminerende toegang tot zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn;
- d) waarborgen van de niet-discriminerende behandeling van TSB's, het Agentschap, regulerende instanties en marktdeelnemers;
- e) rekening houden met de behoefte aan een billijke en ordelijke capaciteitstoewijzing op de langere termijn en ordelijke prijsvorming;
- f) waarborgen en verbeteren van de transparantie en betrouwbaarheid van de informatie betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn;
- g) bijdragen tot de efficiënte langetermijnexploitatie en -ontwikkeling van het elektriciteitstransmissiesysteem en de elektriciteitssector in de Unie.

Artikel 4

Vaststelling van voorwaarden of methodologieën

1. De TSB's ontwikkelen de overeenkomstig deze verordening vereiste voorwaarden of methodologieën en dienen die binnen de bij deze verordening vastgestelde respectievelijke termijnen ter goedkeuring in bij de bevoegde regulerende instanties. Wanneer een voorstel voor de voorwaarden of methodologieën overeenkomstig deze verordening door meer dan één TSB moet worden ontwikkeld en goedgekeurd, werken de desbetreffende TSB's nauw samen. Met de assistentie van het ENTSB voor elektriciteit stellen de TSB's de bevoegde regulerende instanties en het Agentschap op gezette tijden in kennis van de voortgang bij de ontwikkeling van deze voorwaarden of methodologieën.

2. Indien de TSB's die beslissen over voorstellen voor voorwaarden of methodologieën overeenkomstig artikel 4, lid 6, onderling geen overeenstemming kunnen bereiken, nemen zij een besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen. Een gekwalificeerde meerderheid voor voorstellen overeenkomstig artikel 4, lid 6, vergt een meerderheid van:

- a) TSB's die minimaal 55 % van de lidstaten vertegenwoordigen, en
- b) TSB's die lidstaten vertegenwoordigen die ten minste 65 % van de bevolking van de Unie vertegenwoordigen.

Een blokkeringsminderheid voor voorstellen overeenkomstig artikel 4, lid 6, moet TSB's omvatten die minimaal vier lidstaten vertegenwoordigen; als er geen blokkeringsminderheid is, wordt de gekwalificeerde meerderheid geacht te zijn bereikt.

Voor TSB-besluiten overeenkomstig artikel 4, lid 6, beschikt elke lidstaat over één stem. Als er op het grondgebied van een lidstaat meer dan één TSB is, verdeelt die lidstaat de stembevoegdheden over de TSB's.

3. TSB's die beslissen over voorstellen voor voorwaarden of methodologieën nemen een besluit overeenkomstig artikel 4, lid 7, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen indien zij onderling geen consensus kunnen bereiken en wanneer de betrokken regio's zijn samengesteld uit meer dan vijf lidstaten. Een gekwalificeerde meerderheid voor voorstellen overeenkomstig artikel 4, lid 7, vergt een meerderheid van:

- a) TSB's die ten minste 72 % van de betrokken lidstaten vertegenwoordigen, en
- b) TSB's die lidstaten vertegenwoordigen die ten minste 65 % van de bevolking van de betrokken regio vertegenwoordigen.

Een blokkeringsminderheid voor besluiten overeenkomstig artikel 4, lid 7, moet ten minste het minimumaantal TSB's omvatten dat meer dan 35 % van de bevolking van de deelnemende lidstaten vertegenwoordigt, plus TSB's die ten minste één extra betrokken lidstaat vertegenwoordigen; als er geen blokkeringsminderheid is, wordt de gekwalificeerde meerderheid geacht te zijn bereikt.

TSB's die beslissen over voorstellen voor voorwaarden of methodologieën overeenkomstig artikel 4, lid 7, met betrekking tot regio's die zijn samengesteld uit maximaal vijf lidstaten, stellen hun besluiten vast op basis van consensus.

Voor TSB-besluiten overeenkomstig artikel 4, lid 7, beschikt elke lidstaat over één stem. Als er op het grondgebied van een lidstaat meer dan één TSB is, verdeelt die lidstaat de stembevoegdheden over de TSB's.

4. Indien de TSB's hebben nagelaten om binnen de bij deze verordening vastgestelde termijnen een voorstel voor voorwaarden of methodologieën in te dienen bij de nationale regulerende instanties, zenden zij de bevoegde regulerende instanties en het Agentschap de relevante ontwerpen van de voorwaarden of methodologieën toe en verduidelijken zij waarom er geen overeenstemming is bereikt. Het Agentschap stelt de Commissie in kennis van deze informatie en voert, in samenwerking met de bevoegde regulerende instanties en op verzoek van de Commissie, een onderzoek uit naar de redenen voor dit gebrek aan overeenstemming en stelt de Commissie op de hoogte van de resultaten daarvan. De Commissie neemt passende maatregelen om de vaststelling van de vereiste voorwaarden of methodologieën mogelijk te maken binnen een termijn van vier maanden na ontvangst van de informatie van het Agentschap.

5. Elke regulerende instantie is verantwoordelijk voor goedkeuring van de in de leden 6 en 7 bedoelde voorwaarden of methodologieën.

6. De voorstellen voor de volgende voorwaarden of methodologieën worden ter goedkeuring voorgelegd aan alle regulerende instanties:

- a) de methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast overeenkomstig artikel 17;
- b) de methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel overeenkomstig artikel 18;
- c) de eisen betreffende het centrale toewijzingsplatform overeenkomstig artikel 49;
- d) de geharmoniseerde toewijzingsregels overeenkomstig artikel 51;
- e) de methodologie voor het verdelen van de congestie-inkomsten overeenkomstig artikel 57.
- f) de methodologie voor het delen van de kosten van het opzetten, ontwikkelen en exploiteren van het centrale toewijzingsplatform overeenkomstig 59;
- g) de methodologie voor het delen van kosten die zijn gemaakt in het kader van het waarborgen van de vastheid van en vergoedingen inzake langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 61.

7. De voorstellen voor de volgende voorwaarden of methodologieën worden ter goedkeuring voorgelegd aan alle regulerende instanties van de betrokken regio:

- a) de methodologie voor de capaciteitsberekening overeenkomstig artikel 10;
- b) de methodologie voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit overeenkomstig artikel 16;

- c) het regionale ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 31;
- d) de vaststelling van reserveprocedures overeenkomstig artikel 42;
- e) de regionale eisen betreffende de geharmoniseerde toewijzingsregels overeenkomstig artikel 52, met inbegrip van de regionale compensatieregels overeenkomstig artikel 55.

8. Het voorstel voor de voorwaarden of methodologieën omvat een voorgesteld tijdschema voor hun tenuitvoerlegging en een beschrijving van hun verwacht effect op de doelstellingen van deze verordening. Voorstellen betreffende voorwaarden of methodologieën die ter goedkeuring aan verschillende of aan alle regulerende instanties moeten worden voorgelegd, worden bij het Agentschap ingediend op hetzelfde tijdstip als dat van indiening bij de regulerende instanties. Op verzoek van de bevoegde regulerende instanties brengt het Agentschap binnen een termijn van drie maanden advies uit over de voorstellen voor voorwaarden of methodologieën.

9. Wanneer de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën een besluit van meer dan één regulerende instantie vergt, raadplegen de bevoegde regulerende instanties elkaar en werken zij in nauw overleg samen met het oog op het bereiken van overeenstemming. Indien van toepassing houden de bevoegde regulerende instanties rekening met het advies van het Agentschap. De regulerende instanties nemen besluiten betreffende de ingediende voorwaarden of methodologieën overeenkomstig de leden 6 en 7 binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van de voorwaarden of methodologieën door de regulerende instantie of, indien van toepassing, door de laatste betrokken regulerende instantie.

10. Wanneer de regulerende instanties niet binnen de in lid 9 bedoelde termijn tot overeenstemming zijn gekomen, of op hun gezamenlijk verzoek, stelt het Agentschap binnen een termijn van zes maanden een besluit vast betreffende de ingediende voorstellen voor voorwaarden of methodologieën, overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 713/2009.

11. Wanneer één of meer regulerende instanties een wijzigingsverzoek indienen teneinde de overeenkomstig de leden 6 en 7 ingediende voorwaarden of methodologieën te kunnen goedkeuren, dienen de desbetreffende TSB's ter goedkeuring een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën in binnen twee maanden na ontvangst van het wijzigingsverzoek van de regulerende instantie(s). De bevoegde regulerende instanties nemen een besluit over de gewijzigde voorwaarden of methodologieën binnen een termijn van twee maanden na de indiening ervan. Wanneer de bevoegde regulerende instanties binnen die termijn van twee maanden geen overeenstemming hebben kunnen bereiken over de gewijzigde voorwaarden of methodologieën overeenkomstig de leden 6 en 7, of op hun gezamenlijk verzoek, stelt het Agentschap binnen een termijn van zes maanden een besluit vast betreffende de gewijzigde voorwaarden of methodologieën, overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 713/2009. Indien de desbetreffende TSB's er niet in slagen om een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën in te dienen, geldt de procedure van lid 4.

12. De TSB's die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van een voorstel voor voorwaarden of methodologieën, of de regulerende instanties die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling daarvan overeenkomstig de leden 6 en 7, kunnen verzoeken deze voorwaarden of methodologieën te wijzigen.

De voorstellen voor wijziging van de voorwaarden of methodologieën worden overeenkomstig de procedure van artikel 6 ter raadpleging voorgelegd en worden goedgekeurd overeenkomstig de in dat artikel uiteengezette procedure.

13. De TSB's die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën overeenkomstig deze verordening, maken die bekend op het internet na de goedkeuring door de bevoegde regulerende instanties of, wanneer een dergelijke goedkeuring niet vereist is, na de vaststelling ervan, behalve wanneer dergelijke informatie overeenkomstig artikel 7 als vertrouwelijk wordt beschouwd.

Artikel 5

Betrokkenheid van de belanghebbenden

In nauwe samenwerking met het ENTSB voor elektriciteit organiseert het Agentschap de betrokkenheid van de belanghebbenden bij de capaciteitstoe wijzing op de langere termijn en bij andere aspecten van de uitvoering van deze verordening. Dit houdt in dat geregeld met de belanghebbenden wordt vergaderd om problemen te identificeren en verbeteringen voor te stellen, met name in verband met de exploitatie en de ontwikkeling van de capaciteitstoe wijzing op de langere termijn, met inbegrip van de harmonisering van veilingregels. Dit vervangt geenszins de in artikel 6 bedoelde raadpleging van de belanghebbenden.

*Artikel 6***Raadpleging**

1. De TSB's die overeenkomstig deze verordening verantwoordelijk zijn voor het indienen van voorstellen voor voorwaarden of methodologieën of voor de wijziging daarvan, raadplegen, wanneer dat expliciet is bepaald in deze verordening, de belanghebbenden, inclusief de relevante autoriteiten van elke lidstaat, over hun ontwerpvoorstellen voor voorwaarden of methodologieën. De duur van de raadpleging bedraagt ten minste één maand.
2. De door de TSB's op Unieniveau ingediende voorstellen voor voorwaarden of methodologieën worden op Unieniveau gepubliceerd en ter raadpleging voorgelegd. Door de TSB's op regionaal niveau ingediende voorstellen worden ten minste op regionaal niveau ter raadpleging voorgelegd. Partijen die voorstellen op bilateraal of multilateraal niveau indienen, raadplegen ten minste de betrokken lidstaten.
3. De entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het voorstel voor voorwaarden of methodologieën houden terdege rekening met de standpunten van de belanghebbenden, resulterend uit de overeenkomstig lid 1 opgezette raadplegingen, voordat zij hun voorstel ter goedkeuring bij de regulerende instanties indienen, als dat is vereist overeenkomstig artikel 4, of voordat zij het publiceren in de andere gevallen. In alle gevallen wordt voorafgaand aan of gelijktijdig met de publicatie van het voorstel voor voorwaarden of methodologieën een duidelijke en robuuste rechtvaardiging voor het al dan niet in het voorstel opnemen van de uit de raadpleging voortgekomen standpunten gegeven en op een tijdige manier gepubliceerd.

*Artikel 7***Vertrouwelijkheidsverplichtingen**

1. Alle uit hoofde van deze verordening ontvangen, uitgewisselde of doorgegeven vertrouwelijke informatie valt onder de in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel vastgestelde voorwaarden betreffende het beroepsgeheim.
2. Het beroepsgeheim geldt voor alle personen op wie het bepaalde in deze verordening van toepassing is.
3. Vertrouwelijke informatie waarvan de in lid 2 bedoelde personen beroepshalve kennis krijgen, mag aan geen enkele andere persoon of instantie worden bekendgemaakt, onverlet de gevallen die onder de nationale wetgeving, onder de overige bepalingen van deze verordening of onder andere relevante wetgeving van de Unie vallen.
4. Onverlet de gevallen die onder de nationale wetgeving of wetgeving van de Unie vallen, mogen de regulerende instanties, de lichamen of de personen die vertrouwelijke informatie in het kader van deze verordening ontvangen, deze informatie uitsluitend gebruiken voor het doel van uitoefening van hun functies uit hoofde van deze verordening.

TITEL II

EISEN BETREFFENDE VOORWAARDEN EN METHODOLOGIEËN

HOOFDSTUK 1

Berekening van de capaciteit op de langere termijn

Afdeling 1

Algemene eisen*Artikel 8***Capaciteitsberekeningsregio's**

Voor de toepassing van deze verordening zijn de capaciteitsberekeningsregio's degenen die zijn vastgesteld op grond van artikel 15 van Verordening (EU) 2015/1222.

*Artikel 9***Tijdsbestekken voor capaciteitsberekening**

Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio zorgen ervoor dat de zoneoverschrijdende capaciteit op lange termijn is berekend voor elke capaciteitstoewijzing op de langere termijn en ten minste voor de jaarlijkse en maandelijksse tijdsbestekken.

Afdeling 2

Methodologie voor de capaciteitsberekening*Artikel 10***Methodologie voor de capaciteitsberekening**

1. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de in artikel 9, lid 7, van Verordening (EU) 2015/1222 genoemde gemeenschappelijke gecoördineerde capaciteitsberekeningsmethodologie dienen alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio een voorstel in voor een gemeenschappelijke capaciteitsberekeningsmethodologie voor langetermijntijdsbestekken binnen de desbetreffende regio. Met betrekking tot dit voorstel wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden.
2. De aanpak die wordt gehanteerd voor de gemeenschappelijke capaciteitsberekeningsmethodologie is een gecoördineerde nettotransmissiecapaciteitsaanpak of een stroomgebaseerde aanpak.
3. De capaciteitsberekeningsmethodologie is in overeenstemming zijn met de in artikel 21, lid 1, van Verordening (EU) 2015/1222 voor de day-ahead- en intradaytijdsbestekken vastgestelde capaciteitsberekeningsmethodologie.
4. Met de onzekerheid in verband met capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn wordt rekening gehouden bij de toepassing van:
  - a) een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's en van de capaciteitsberekeningsinputs, de in artikel 21, lid 1, onder b), genoemde capaciteitsberekeningsaanpak en de in artikel 21, lid 1, onder c), van Verordening (EU) 2015/1222 genoemde validatie van zoneoverschrijdende capaciteit, of
  - b) een statistische aanpak op basis van de historische zoneoverschrijdende capaciteit voor de day-ahead- of intradaytijdsbestekken, indien kan worden aangetoond dat door middel van deze aanpak:
    - i) de efficiëntie van de capaciteitsberekeningsmethodologie wordt verhoogd;
    - ii) meer rekening wordt gehouden met de onzekerheden van de zoneoverschrijdende capaciteitsberekening op de lange termijn dan door middel van de veiligheidsanalyse overeenkomstig lid 4, onder a);
    - iii) de economische efficiëntie met hetzelfde niveau van systeemveiligheid wordt verhoogd.
5. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio kunnen de stroomgebaseerde aanpak voor capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn gezamenlijk toepassen indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
  - a) door de stroomgebaseerde aanpak wordt de economische efficiëntie in de capaciteitsberekeningsregio verhoogd met hetzelfde niveau van systeemveiligheid;
  - b) de transparantie en de nauwkeurigheid van de stroomgebaseerde resultaten in de capaciteitsberekeningsregio zijn bevestigd;
  - c) de TSB's geven de marktdeelnemers een termijn van zes maanden om hun processen aan te passen.
6. Indien een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's wordt toegepast voor de ontwikkeling van de capaciteitsberekeningsmethodologie in een capaciteitsberekeningsregio, zijn de in artikel 21, lid 1, (met uitzondering van artikel 21, lid 1, onder a), iv), indien relevant) van Verordening (EU) 2015/1222 vastgelegde eisen betreffende de capaciteitsberekeningsinputs, de capaciteitsberekeningsaanpak en de validatie van zoneoverschrijdende capaciteit van toepassing.
7. Bij het ontwikkelen van de capaciteitsberekeningsmethodologie wordt rekening gehouden met de eisen betreffende de reserveprocedures en de eis van artikel 21, lid 3, van Verordening (EU) 2015/1222.

*Artikel 11***Methodologie voor de betrouwbaarheidsmarge**

Het voorstel voor een gemeenschappelijke capaciteitsberekenningsmethodologie omvat een methodologie voor de betrouwbaarheidsmarge die voldoet aan de in artikel 22 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen.

*Artikel 12***Methodologieën voor operationele veiligheidsgrenzen en onvoorziene gebeurtenissen**

Het voorstel voor een gemeenschappelijke capaciteitsberekenningsmethodologie omvat methodologieën voor operationele veiligheidsgrenzen en onvoorziene gebeurtenissen die voldoen aan de in artikel 23, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen.

*Artikel 13***Methodologie voor de veranderingsleutels betreffende opwekking**

Het voorstel voor een gemeenschappelijke capaciteitsberekenningsmethodologie omvat een methodologie voor het bepalen van veranderingsleutels betreffende opwekking die voldoet aan de in artikel 24 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen.

*Artikel 14***Methodologie voor remediërende maatregelen**

Indien er bij de capaciteitsberekening op de lange termijn rekening wordt gehouden met remediërende maatregelen, zorgt elke TSB ervoor dat deze remediërende maatregelen in technische zin beschikbaar zijn ten behoeve van realtime-exploitatie en dat zij voldoen aan de in artikel 25 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen.

*Artikel 15***Validatiemethodologie voor zoneoverschrijdende capaciteit**

Het voorstel voor een gemeenschappelijke capaciteitsberekenningsmethodologie omvat een validatiemethodologie voor zoneoverschrijdende capaciteit die voldoet aan de in artikel 26 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen.

*Artikel 16***Methodologie voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn**

1. Uiterlijk bij de indiening van de in artikel 10 genoemde capaciteitsberekenningsmethodologie ontwikkelen de TSB's van elke capaciteitsberekenningsregio gezamenlijk een voorstel voor een methodologie voor het op gecoördineerde wijze opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn tussen verschillende langetermijntijdsbestekken binnen de desbetreffende regio. Met betrekking tot dit voorstel wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden.
2. De methodologie voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voldoet aan de volgende voorwaarden:
  - a) de methodologie komt tegemoet aan de indekkingsbehoeften van de marktdeelnemers;
  - b) de methodologie is in overeenstemming met de capaciteitsberekenningsmethodologie;
  - c) de methodologie heeft niet tot gevolg dat de mededinging wordt belemmerd, met name wat betreft de toegang tot langetermijnrechten betreffende transmissie.

Afdeling 3

Gemeenschappelijk netwerkmodel*Artikel 17***Methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast**

1. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast met betrekking tot de day-ahead- en intradaytijdsbestekken zoals opgenomen in artikel 9, lid 6, van Verordening (EU) 2015/1222 ontwikkelen alle TSB's gezamenlijk een voorstel voor één enkele methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast, op basis waarvan de gegevens betreffende opwekking en basislast worden geleverd die zijn vereist voor de vaststelling van het gemeenschappelijk netwerkmodel voor langetermijntijdsbestekken. Met betrekking tot dit voorstel wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden. De methodologie houdt rekening met en vormt een aanvulling op de in artikel 16 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast.
2. Bij de ontwikkeling van de methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast zijn de eisen van artikel 16 van Verordening (EU) 2015/1222 van toepassing.

*Artikel 18***Methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel**

1. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel met betrekking tot de day-ahead- en intradaytijdsbestekken zoals opgenomen in artikel 9, lid 6, van Verordening (EU) 2015/1222 ontwikkelen alle TSB's gezamenlijk een voorstel voor een methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel betreffende langetermijntijdsbestekken. Met betrekking tot deze methodologie wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden.
2. De methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel houdt rekening met en vormt een aanvulling op de overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2015/1222 ontwikkelde methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel. De methodologie maakt de vaststelling mogelijk van het gemeenschappelijk netwerkmodel voor capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn in capaciteitsberekeningsregio's waarin overeenkomstig artikel 10 een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's wordt toegepast.
3. Bij de ontwikkeling van de methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel zijn de eisen van artikel 17 van Verordening (EU) 2015/1222 van toepassing.

*Artikel 19***Scenario's**

1. Alle TSB's in capaciteitsberekeningsregio's waarin overeenkomstig artikel 10 een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's wordt toegepast, ontwikkelen gezamenlijk een gemeenschappelijke reeks scenario's die wordt gebruikt in het gemeenschappelijk netwerkmodel voor elk capaciteitsberekeningstijdsbestek op de lange termijn.
2. Bij de ontwikkeling van de gemeenschappelijke reeks scenario's zijn de relevante eisen van artikel 18 van Verordening (EU) 2015/1222 van toepassing.

*Artikel 20***Individueel netwerkmodel**

Bij de ontwikkeling van het individuele netwerkmodel voor een capaciteitsberekeningstijdsbestek op de lange termijn in capaciteitsberekeningsregio's waarin overeenkomstig artikel 10 een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's wordt toegepast, past elke TSB de in artikel 19 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen toe.

Afdeling 4

Capaciteitsberekenningsproces*Artikel 21***Algemene bepalingen**

1. Het overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde proces van samensmelting van de afzonderlijke netwerkmodellen is van toepassing bij het samenvoegen van de afzonderlijke netwerkmodellen tot een gemeenschappelijk netwerkmodel voor elk langetermijntijdsbestek. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de in artikel 18 van Verordening (EU) 2015/1222 bedoelde methodologie voor het verstrekken van gegevens betreffende opwekking en basislast voor langetermijntijdsbestekken en de goedkeuring van de in artikel 17 van die verordening bedoelde methodologie voor het gemeenschappelijk netwerkmodel voor langetermijntijdsbestekken, ontwikkelen alle TSB's in elke capaciteitsberekenningsregio gezamenlijk operationele regels voor capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn ter aanvulling op de in artikel 27 van die verordening vastgestelde regels betreffende de samensmelting van de afzonderlijke netwerkmodellen.
2. De in artikel 27 van Verordening (EU) 2015/1222 bedoelde gecoördineerde capaciteitscalculatoren berekenen de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor hun capaciteitsberekenningsregio. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de in artikel 10 bedoelde capaciteitsberekenningsmethodologie voor langetermijntijdsbestekken, ontwikkelen alle TSB's in elke capaciteitsberekenningsregio gezamenlijk operationele regels voor capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn ter aanvulling op de in artikel 27 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde regels betreffende de exploitatie van de gecoördineerde capaciteitscalculatoren.
3. De in artikel 27 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde relevante eisen zijn van toepassing op capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn.

*Artikel 22***Totstandbrenging van een gemeenschappelijk netwerkmodel**

Het proces en de eisen die in artikel 28 van Verordening (EU) 2015/1222 zijn vastgesteld voor de totstandbrenging van een gemeenschappelijk netwerkmodel zijn van toepassing bij de totstandbrenging van een gemeenschappelijk netwerkmodel voor capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn in capaciteitsberekenningsregio's waarin overeenkomstig artikel 10 een veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's wordt toegepast.

*Artikel 23***Regionale berekening van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn**

1. Indien TSB's de in artikel 10 bedoelde statistische aanpak toepassen, omvat het proces betreffende de berekening van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn ten minste:
  - a) een selectie van historische datasets betreffende de zoneoverschrijdende day-ahead- of intradaycapaciteit uit een bepaalde periode of reeks perioden, waarbij de gegevens in een durvkromme worden weergegeven;
  - b) een berekening van de capaciteit in verhouding tot het risiconiveau voor de geselecteerde dataset;
  - c) een berekening van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn die ten behoeve van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn wordt aangeboden, waarbij rekening wordt gehouden met een marge om het verschil tussen historische waarden betreffende de zoneoverschrijdende capaciteit en verwachte waarden betreffende de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn te weerspiegelen;
  - d) gemeenschappelijke regels betreffende de manier waarop rekening wordt gehouden met beschikbare informatie over geplande onderbrekingen, met nieuwe infrastructuur alsmede met het opwekkings- en basislastpatroon voor de capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn.
2. Indien TSB's de veiligheidsanalyse op basis van verscheidene scenario's overeenkomstig artikel 10 toepassen, zijn de in artikel 29 (met uitzondering van artikel 29, lid 4, indien relevant) van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde eisen van toepassing op capaciteitsberekeningstijdsbestekken op de lange termijn in capaciteitsberekenningsregio's.
3. Elke gecoördineerde capaciteitscalculator zorgt voor de opsplitsing van de berekende zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor elke capaciteitstoewijzing op de langere termijn door middel van de in artikel 16 vastgestelde methodologie voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit.

4. Elke gecoördineerde capaciteitscalculator dient de berekende zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn en de opsplitsing van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn ter validatie overeenkomstig artikel 24 in bij elke TSB binnen de relevante capaciteitsberekeningsregio.

Artikel 24

Validatie en levering van zoneoverschrijdende capaciteit en opgesplitste zoneoverschrijdende capaciteit

1. Elke TSB valideert de resultaten van de berekening betreffende de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn bij zijn biedzonegrenzen of kritische netwerkelementen voor elk capaciteitsberekeningstijdsbestek op de lange termijn overeenkomstig artikel 15.
2. Elke TSB valideert de resultaten van de berekening betreffende de opsplitsing van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn bij zijn biedzonegrenzen of kritische netwerkelementen overeenkomstig artikel 16.
3. Elke TSB zendt zijn capaciteitsvalidatie en gevalideerde opsplitsing van deze capaciteit voor elke capaciteitstoewijzing op de langere termijn toe aan de relevante gecoördineerde capaciteitscalculatoren en aan de andere TSB's van de relevante capaciteitsberekeningsregio's.
4. De gevalideerde opsplitsing van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn wordt door elke gecoördineerde capaciteitscalculator verstrekt ten behoeve van de uitvoering van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn overeenkomstig artikel 29.
5. Op verzoek verstrekken de TSB's een verslag betreffende de manier waarop de waarde van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor een specifiek capaciteitsberekeningstijdsbestek op de lange termijn is verkregen aan de desbetreffende regulerende instanties.

Artikel 25

Gecoördineerde vermindering van zoneoverschrijdende capaciteit

1. De TSB's coördineren verminderingen van reeds toegewezen zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn indien deze verminderingen betrekking hebben op een tijdsbestek van meer dan 48 uur voorafgaand aan het begin van de dag van levering. In het geval van de vermindering van langetermijnrecht betreffende transmissie, met inbegrip van nominaties van dergelijke rechten, passen de TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio binnen 48 uur voorafgaand aan het begin van de dag van levering het proces betreffende de berekening van de day-ahead- en intradaycapaciteit als bedoeld in artikel 29 van Verordening (EU) 2015/1222 toe.
2. Indien een TSB reeds toegewezen zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn moet verminderen, verzoekt de TSB de verantwoordelijke gecoördineerde capaciteitscalculator de gecoördineerde berekening van de benodigde verminderingen van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor de capaciteitsberekeningsregio uit te voeren. De TSB onderbouwt het verzoek met alle relevante informatie.
3. De gecoördineerde capaciteitscalculator verstrekt de bijgewerkte zoneoverschrijdende capaciteit ter validatie aan de relevante TSB's.
4. Elke TSB valideert de bijgewerkte zoneoverschrijdende capaciteit bij zijn biedzonegrenzen of kritische netwerkelementen overeenkomstig artikel 24.
5. De gecoördineerde capaciteitscalculator verstrekt de gevalideerde bijgewerkte zoneoverschrijdende capaciteit aan de relevante TSB's en het centrale toewijzingsplatform ter uitvoering van de vermindering overeenkomstig artikel 53.

Afdeling 5

Tweejaarlijks verslag inzake capaciteitsberekening

Artikel 26

Tweejaarlijks verslag inzake capaciteitsberekening en -toewijzing

1. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening stelt het ENTSB voor elektriciteit een verslag op inzake de capaciteitsberekening en -toewijzing op de lange termijn dat het bij het Agentschap indient.

2. Wanneer het Agentschap daarom verzoekt, stelt het ENTSB voor elektriciteit elk tweede daaropvolgende jaar een verslag op inzake capaciteitsberekening en -toewijzing op de lange termijn. Indien van toepassing wordt dit verslag samen met het tweejaarlijkse verslag inzake capaciteitsberekening en -toewijzing overeenkomstig artikel 31 van Verordening (EU) 2015/1222 bij het Agentschap ingediend.
3. Voor elke biedzone, biedzonegrens en capaciteitsberekeningsregio worden in het verslag inzake capaciteitsberekening en -toewijzing ten minste de volgende aspecten behandeld:
  - a) de gebruikte capaciteitsberekeningsaanpak;
  - b) statistische indicatoren inzake betrouwbaarheidsmarges;
  - c) statistische indicatoren inzake de zoneoverschrijdende capaciteit, waar passend voor elk capaciteitsberekeningstijdsbestek;
  - d) kwaliteitsindicatoren voor de bij de capaciteitsberekening gebruikte informatie;
  - e) waar passend, de voorgestelde maatregelen ter verbetering van de capaciteitsberekening;
  - f) aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van de berekening van de capaciteit op de langere termijn, met inbegrip van verdere harmonisatie van methodologieën, processen en governanceregelingen.
4. Na raadpleging van het Agentschap bereiken alle TSB's gezamenlijk overeenstemming over de statistische en kwaliteitsindicatoren voor het verslag. Het Agentschap kan verzoeken om aanpassing van deze indicatoren, voorafgaand aan de overeenstemming van de TSB's of gedurende hun toepassing.
5. Het Agentschap beslist of het tweejaarlijks verslag geheel of gedeeltelijk wordt gepubliceerd.

HOOFDSTUK 2

Biedzones

Artikel 27

Algemene bepalingen

1. De biedzones die van toepassing zijn op de day-ahead- en intradayhandel zijn tevens van toepassing op de capaciteitsberekening en -toewijzing op de langere termijn.
2. Indien een biedzonegrens niet meer bestaat, hebben de houders van langetermijnrechten betreffende transmissie met betrekking tot die biedzonegrens recht op een vergoeding door de betrokken TSB's op basis van de prijs die aanvankelijk voor de langetermijnrechten betreffende transmissie is betaald.

HOOFDSTUK 3

Capaciteitstoewijzing op de langere termijn

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 28

Algemene beginselen

De toewijzing van capaciteit op de langere termijn wordt uitgevoerd op een manier die:

- a) het beginsel van marginale prijsstelling gebruikt om tot resultaten te komen voor elke biedzonegrens, gebruiksrichting en markttimeenheid;

- b) overeenkomstig artikel 39 niet meer zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn toewijst dan wordt aangeboden;
- c) kan worden herhaald.

Artikel 29

Input en resultaten

1. Het centrale toewijzingsplatform maakt bij het bepalen van de toewijzing van capaciteit op de langere termijn overeenkomstig lid 2 gebruik van de volgende inputs:
  - a) de gevalideerde opsplitsing van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn die door elke gecoördineerde capaciteitscalculator is ingediend en de capaciteit in verband met teruggegeven langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 43;
  - b) door marktdeelnemers ingediende biedingen.
2. Voor elke capaciteitstoe wijzing op de langere termijn worden door het centrale toewijzingsplatform gelijktijdig ten minste de volgende resultaten voor elke biedzonegrens, gebruiksrichting en marktjidsseenheid bepaald:
  - a) het volume van de toegewezen langetermijnrechten betreffende transmissie in MW;
  - b) de prijs van de langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 40;
  - c) de uitvoeringsstatus van de biedingen.
3. Het centrale toewijzingsplatform waarborgt dat de veilingresultaten accuraat zijn.
4. Elke TSB zorgt ervoor dat de veilingresultaten in overeenstemming zijn met de inputs die overeenkomstig lid 1 aan het centrale toewijzingsplatform zijn verstrekt.

Afdeling 2

Opties voor zoneoverschrijdende transmissierisico-indekking

Artikel 30

Besluit inzake zoneoverschrijdende risico-indekkingsmogelijkheden

1. TSB's die zich bij een biedzonegrens bevinden, geven langetermijnrechten betreffende transmissie uit, tenzij de bevoegde regulerende instanties van de biedzonegrens gecoördineerde besluiten hebben vastgesteld op basis waarvan geen langetermijnrechten betreffende transmissie op de biedzonegrens worden uitgegeven. Bij de vaststelling van hun besluiten raadplegen de bevoegde regulerende instanties van de biedzonegrens de regulerende instanties van de betrokken capaciteitsberekeningsregio en houden zij terdege rekening met hun adviezen.
2. Indien bij de inwerkingtreding van deze verordening aan een biedzonegrens geen langetermijnrechten betreffende transmissie bestaan, stellen de bevoegde regulerende instanties van de biedzonegrens uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening gecoördineerde besluiten betreffende de invoering van langetermijnrechten betreffende transmissie vast.
3. De in de leden 1 en 2 bedoelde besluiten worden gebaseerd op een beoordeling, waarin wordt bepaald of de elektriciteitstermijnmarkt voldoende indekkingsmogelijkheden biedt in de betrokken biedzones. De beoordeling wordt op gecoördineerde wijze uitgevoerd door de bevoegde regulerende instanties van de biedzonegrens en omvat ten minste:
  - a) een raadpleging van de marktdeelnemers betreffende hun behoeften aan indekkingsmogelijkheden tegen zoneoverschrijdende risico's bij de desbetreffende biedzonegrenzen;
  - b) een evaluatie.

4. In het kader van de in lid 3, onder b), bedoelde evaluatie wordt de werking van de groothandelsmarkten voor elektriciteit onderzocht, waarbij wordt uitgegaan van transparante criteria, waaronder ten minste:
- a) een analyse waarbij wordt nagegaan of de producten of de combinatie van producten die op de termijnmarkten worden aangeboden indekkingsmogelijkheden bieden tegen de volatiliteit van de day-ahead-prijs van de betrokken biedzone. Een dergelijk product of dergelijke combinatie van producten wordt als passende dekking tegen het risico op verandering van de day-ahead-prijs van de betrokken biedzone beschouwd indien er voldoende correlatie is tussen de day-ahead-prijs van de betrokken biedzone en de onderliggende prijs waarvoor het product of de combinatie van producten wordt verhandeld;
  - b) een analyse waarbij wordt nagegaan of de producten of de combinatie van producten die op de termijnmarkten worden aangeboden, efficiënt zijn. Daartoe worden ten minste de volgende indicatoren beoordeeld:
    - i) de tijdshorizon betreffende de handel;
    - ii) de „bid-ask spread”;
    - iii) de verhandelde volumes in verhouding tot het fysieke verbruik;
    - iv) de openstaande belangen in verhouding tot het fysieke verbruik.
5. Indien uit de in lid 3 genoemde beoordeling blijkt dat er onvoldoende indekkingsmogelijkheden in één of meer biedzones zijn, verzoeken de bevoegde regulerende instanties de relevante TSB's om:
- a) langetermijnrechten betreffende transmissie te verlenen, of
  - b) ervoor te zorgen dat producten voor de zoneoverschrijdende dekking op de lange termijn beschikbaar worden gesteld ter ondersteuning van de werking van de groothandelsmarkten voor elektriciteit.
6. Indien de bevoegde regulerende instanties overeenkomstig lid 5, onder b), een verzoek doen, ontwikkelen de relevante TSB's de benodigde regelingen en leggen zij deze uiterlijk zes maanden nadat het verzoek door de bevoegde regulerende instanties is gedaan ter goedkeuring voor aan de bevoegde regulerende instanties. De genoemde benodigde regelingen worden uiterlijk zes maanden na goedkeuring door de bevoegde regulerende instanties uitgevoerd. Op verzoek van de relevante TSB's kunnen de bevoegde regulerende instanties de uitvoeringstijd met ten hoogste zes maanden verlengen.
7. Indien de regulerende instanties besluiten dat er geen langetermijnrechten betreffende transmissie door de respectievelijke TSB's worden uitgegeven of dat andere producten voor de zoneoverschrijdende dekking op de lange termijn door de respectievelijke TSB's beschikbaar worden gesteld, zijn de artikelen 16, 28, 29, 31 tot en met 57, 59 en 61 niet van toepassing op de TSB's van de biedzonegrenzen.
8. Op gezamenlijk verzoek van de TSB's aan een biedzonegrens of op eigen initiatief van de bevoegde regulerende instanties, en uiterlijk om de vier jaar, voeren de bevoegde regulerende instanties van de biedzonegrens in samenwerking met het Agentschap een beoordeling overeenkomstig de leden 3 tot en met 5 uit.

Artikel 31

Regionaal ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie

1. De zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn wordt via het toewijzingsplatform aan de marktdeelnemers toegewezen in de vorm van fysieke transmissierechten volgens het UIOSI-beginsel of in de vorm van FTR's — opties of FTR's — verplichtingen.
2. Alle TSB's die langetermijnrechten betreffende transmissie verlenen, bieden via het centrale toewijzingsplatform zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn aan aan de marktdeelnemers voor ten minste jaarlijkse en maandelijkse tijdsbestekken. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio kunnen gezamenlijk voorstellen om zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor aanvullende tijdsbestekken aan te bieden.
3. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening ontwikkelen de TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio waarin langetermijnrechten betreffende transmissie bestaan gezamenlijk een voorstel voor het regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie die bij elke biedzonegrens binnen de capaciteitsberekeningsregio zullen worden verleend.

Uiterlijk zes maanden na de gecoördineerde besluiten van de regulerende instanties van de biedzonegrens om overeenkomstig artikel 30, lid 2, langetermijnrechten betreffende transmissie in te voeren, ontwikkelen de TSB's van de betrokken capaciteitsberekeningsregio gezamenlijk een voorstel voor het regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie die bij elke biedzonegrens binnen de betrokken capaciteitsberekeningsregio zullen worden verleend.

De regulerende instanties van lidstaten waar het huidige regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie deel uitmaakt van een door TSB's getroffen grensoverschrijdende redispatchingregeling waarmee wordt gewaarborgd dat de bedrijfsvoering binnen operationele veiligheidsgrenzen blijft, kunnen besluiten om de toepassing van fysieke langetermijnrechten betreffende transmissie aan hun biedzonegrenzen voort te zetten.

4. De in lid 3 bedoelde voorstellen omvatten een tijdschema voor de uitvoering en ten minste de omschrijving van de volgende, in de toewijzingsregels gespecificeerde items:

- a) soort langetermijnrechten betreffende transmissie;
- b) tijdsbestekken betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn;
- c) vorm van het product (basislast, pieklast, last buiten de piek);
- d) de betrokken biedzonegrenzen.

5. Met betrekking tot deze voorstellen wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden. Ten aanzien van de te verlenen voorgestelde langetermijnrechten betreffende transmissie neemt elke TSB het resultaat van de raadpleging naar behoren in overweging.

6. Fysieke transmissierechten en FTR's — opties mogen niet parallel aan dezelfde biedzonegrens worden toegewezen. Fysieke transmissierechten en FTR's — verplichtingen mogen niet parallel aan dezelfde biedzonegrens worden toegewezen.

7. Een evaluatie van op een biedzonegrens aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie kan worden geïnitieerd door:

- a) alle regulerende instanties van de biedzonegrens, op eigen initiatief, of
- b) alle regulerende instanties van de biedzonegrens op basis van een aanbeveling van het Agentschap of op een gezamenlijk verzoek door alle TSB's van de betrokken biedzonegrens.

8. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de herziening als bepaald in lid 9.

9. Elke TSB die betrokken is bij de herziening van langetermijnrechten betreffende transmissie:

- a) beoordeelt de aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie en houdt daarbij rekening met de in lid 4 genoemde karakteristieke kenmerken;
- b) stelt, indien ervan wordt uitgegaan dat zulks nodig is, alternatieve langetermijnrechten betreffende transmissie voor, waarbij rekening wordt gehouden met het resultaat van de onder a) bedoelde beoordeling;
- c) voert overeenkomstig artikel 6 een raadpleging uit betreffende:
  - i) de resultaten van de beoordeling van de aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie;
  - ii) indien van toepassing, het voorstel voor alternatieve langetermijnrechten betreffende transmissie.

10. Na de in lid 9, onder c), bedoelde raadpleging en binnen drie maanden nadat het besluit is vastgesteld om een herziening uit te voeren, dienen de TSB's van de betrokken capaciteitsberekeningsregio gezamenlijk een voorstel in bij de bevoegde regulerende instanties om het soort langetermijnrechten betreffende transmissie te handhaven of aan te passen.

Artikel 32

Fysieke transmissierechten

1. Elke houder van fysieke transmissierechten heeft het recht overeenkomstig artikel 36 al zijn fysieke transmissierechten of een gedeelte daarvan te nomineren.

2. Indien de houders van fysieke transmissierechten binnen de in de nominatieregels gestelde termijn geen nominatie uitvoeren, hebben zij overeenkomstig artikel 35 recht op een vergoeding.

Artikel 33

Financiële transmissierechten — opties

1. Houders van FTR's — opties hebben overeenkomstig artikel 35 recht op een vergoeding.
2. De uitvoering van FTR's — opties is onderworpen aan de toepassing van day-ahead-prijskoppeling overeenkomstig de artikelen 38 tot en met 50 van Verordening (EU) 2015/1222.

Artikel 34

Financiële transmissierechten — verplichtingen

1. Houders van FTR's — verplichtingen hebben het recht overeenkomstig artikel 35 een financiële vergoeding te ontvangen of de plicht deze te betalen.
2. De uitvoering van FTR's — verplichtingen is onderworpen aan de toepassing van day-ahead-prijskoppeling overeenkomstig de artikelen 38 tot en met 50 van Verordening (EU) 2015/1222.

Artikel 35

Beginselen voor de vergoeding inzake langetermijnrechten betreffende transmissie

1. De relevante TSB's die via het centrale toewijzingsplatform transmissierechten bij een biedzonegrens toewijzen, vergoeden de houders van langetermijnrechten betreffende transmissie indien het prijsverschil positief is in de richting van de langetermijnrechten betreffende transmissie.
2. De houders van FTR's — verplichtingen vergoeden de relevante TSB's via het centrale toewijzingsplatform waarmee transmissierechten bij een biedzonegrens worden toegewezen indien het prijsverschil negatief is in de richting van de FTR's — verplichtingen.
3. De in de leden 1 en 2 genoemde vergoeding inzake langetermijnrechten betreffende transmissie voldoet aan de volgende beginselen:
  - a) indien de zoneoverschrijdende capaciteit is toegewezen via impliciete toewijzing of een andere methode naar aanleiding van een reservesituatie in het day-ahead-tijdsbestek, is de vergoeding inzake langetermijnrechten betreffende transmissie gelijk aan de marktspread;
  - b) indien de zoneoverschrijdende capaciteit is toegewezen via een expliciete veiling in het day-ahead-tijdsbestek, is de vergoeding inzake langetermijnrechten betreffende transmissie gelijk aan de clearingprijs van de dagelijkse veiling.
4. Indien toewijzingsbeperkingen met betrekking tot interconnecties tussen biedzones overeenkomstig artikel 23, lid 3, van Verordening (EU) 2015/1222 deel uitmaken van het day-ahead-capaciteitstoewijzingsproces, kan hiermee rekening worden gehouden bij de berekening van de vergoeding inzake langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig lid 3.

Afdeling 3

Nominatieprocedures betreffende fysieke transmissierechten

Artikel 36

Algemene bepalingen betreffende de nominatie van fysieke transmissierechten

1. Indien TSB's fysieke transmissierechten bij biedzonegrenzen verlenen en toepassen, stellen zij houders van fysieke transmissierechten en/of hun tegenpartijen in staat hun schema's voor de elektriciteitsuitwisseling te nomineren. Houders van fysieke transmissierechten kunnen daarvoor in aanmerking komende derden machtigen hun schema's voor de elektriciteitsuitwisseling volgens de nominatieregels overeenkomstig lid 3 te nomineren.

2. Uiterlijk twaalf maanden na de inwerkingtreding van deze verordening leggen alle TSB's die fysieke transmissierechten bij een biedzonegrens verlenen een voorstel betreffende nominatieregels betreffende schema's voor de elektriciteitsuitwisseling tussen biedzones ter goedkeuring voor aan de relevante regulerende instanties. Met betrekking tot dit voorstel wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden. De nominatieregels omvatten ten minste de volgende informatie:

- a) het recht van een houder van fysieke transmissierechten om schema's voor de elektriciteitsuitwisseling te nomineren;
- b) minimale technische eisen ten behoeve van de nominatie;
- c) een omschrijving van het nominatieproces;
- d) tijdschema's voor de nominatie;
- e) het format van de nominatie en communicatie.

3. Alle TSB's zorgen voor steeds verdergaande harmonisatie van de nominatieregels bij alle biedzonegrenzen waar transmissierechten worden toegepast.

4. Houders van fysieke transmissierechten, indien van toepassing hun tegenpartijen, of een gemachtigde derde nomineren alle fysieke transmissierechten tussen biedzones of een deel van die rechten in overeenstemming met de nominatieregels.

5. Indien toewijzingsbeperkingen met betrekking tot interconnecties tussen biedzones overeenkomstig artikel 23, lid 3, van Verordening (EU) 2015/1222 deel uitmaken van het day-ahead-capaciteitstoewijzingsproces, wordt hiermee rekening gehouden bij het in lid 2 bedoelde voorstel betreffende nominatieregels.

Afdeling 4

Processen en exploitatie

Artikel 37

Algemene voorwaarden voor deelname aan de capaciteitstoewijzing op de langere termijn

1. Marktdeelnemers mogen pas deelnemen aan veilingen of hun langetermijnrechten betreffende transmissie overdragen als zij bij het centrale toewijzingsplatform zijn geregistreerd en aan alle toelatingsvoorwaarden van de geharmoniseerde toewijzingsregels voldoen. De toelatingsvoorwaarden voldoen aan de beginselen van niet-discriminatie en transparantie.
2. Nadat een marktdeelnemer een registratieverzoek heeft ingediend, geeft het centrale toewijzingsplatform aan of hij aan alle toelatingsvoorwaarden voldoet en het recht heeft vanaf een gespecificeerde datum aan veilingen deel te nemen of zijn langetermijnrechten betreffende transmissie over te dragen.
3. Marktdeelnemers voldoen volledig aan de geharmoniseerde toewijzingsregels. Zij zorgen ervoor dat alle informatie die voor hun deelname van belang is actueel is en stellen het centrale toewijzingsplatform onmiddellijk in kennis van alle wijzigingen van deze informatie.
4. Het centrale toewijzingsplatform kan het recht van een marktdeelnemer om aan veilingen deel te nemen of zijn langetermijnrechten betreffende transmissie over te dragen opschorten of intrekken, indien hij niet aan zijn contractuele verplichtingen in het kader van de geharmoniseerde toewijzingsregels voldoet.
5. De opschorting of intrekking van het recht van de marktdeelnemer om op grond van de geharmoniseerde toewijzingsregels aan veilingen deel te nemen of zijn langetermijnrechten betreffende transmissie over te dragen, ontslaat een marktdeelnemer of het centrale toewijzingsplatform niet van de verplichtingen die voortvloeien uit langetermijnrechten betreffende transmissie die voorafgaand aan de opschorting of intrekking zijn toegewezen en betaald.

Artikel 38

Indiening van inputgegevens bij het centrale toewijzingsplatform

Elke TSB zorgt ervoor dat de gevalideerde opsplitsing van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voorafgaand aan de publicatie van de veilingspecificatie overeenkomstig artikel 39 bij het centrale toewijzingsplatform wordt ingediend.

*Artikel 39***Exploitatie van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn**

1. Uiterlijk op het tijdstip dat in de geharmoniseerde toewijzingsregels voor elke capaciteitstoewijzing op de langere termijn is gespecificeerd, wordt een veilingspecificatie gedefinieerd en op het centrale toewijzingsplatform gepubliceerd die ten minste de volgende informatie omvat:
  - a) datum en tijdstip van de gate-opening en gate-sluiting van de veiling;
  - b) gevalideerde opsplitsing van de zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn en het soort langetermijnrechten betreffende transmissie dat wordt geveild;
  - c) formaat van de biedingen;
  - d) datum en tijdstip van de publicatie van de veilingresultaten;
  - e) de termijn voor het aantekenen van bezwaar tegen de veilingresultaten.
2. De gepubliceerde zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn wordt binnen een bepaalde termijn voorafgaand aan de gate-sluiting van de veiling niet aangepast. Deze termijn wordt gespecificeerd in de geharmoniseerde toewijzingsregels.
3. Elke marktdeelnemer dient voorafgaand aan de gate-sluitingstijd en overeenkomstig de in de veilingspecificatie vastgelegde voorwaarden zijn biedingen in via het centrale toewijzingsplatform.
4. Het centrale toewijzingsplatform waarborgt het vertrouwelijke karakter van de ingediende biedingen.

*Artikel 40***Prijsstelling van langetermijnrechten betreffende transmissie**

De prijs van langetermijnrechten betreffende transmissie voor elke biedzonegrens, gebruiksrichting en markttijdseenheid wordt bepaald op basis van het beginsel van marginale prijsstelling en uitgedrukt in euro per megawatt. Indien de vraag naar zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor een biedzonegrens, gebruiksrichting en markttijdseenheid lager is dan of gelijk is aan de aangeboden zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn, is de prijs nihil.

*Artikel 41***Financiële eisen en afwikkeling**

1. Het centrale toewijzingsplatform voorziet in factureringsprocedures (al dan niet door de afnemer) voor de afwikkeling van debiteringen of crediteringen die verband houden met de toewijzing van langetermijnrechten betreffende transmissie, de teruggave van langetermijnrechten betreffende transmissie en de vergoeding van langetermijnrechten betreffende transmissie. Deze procedures worden gespecificeerd in de geharmoniseerde toewijzingsregels.
2. Marktdeelnemers mogen alleen aan de veilingen deelnemen indien zij over voldoende onderpand beschikken om borg te staan voor biedingen en toegewezen langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig de in de geharmoniseerde toewijzingsregels vastgelegde voorwaarden.

*Artikel 42***Vaststelling van reserveprocedures**

1. Indien de capaciteitstoewijzing op de langere termijn geen resultaten oplevert, houdt de standaardreserveprocedure in dat de capaciteitstoewijzing op de langere termijn wordt uitgesteld.
2. Alle TSB's in elke capaciteitsberekenningsregio hebben het recht alternatieve gecoördineerde reserveprocedures in te voeren. In dergelijke gevallen ontwikkelen alle TSB's in elke capaciteitsberekenningsregio een gecoördineerd voorstel betreffende betrouwbare reserveprocedures.

*Artikel 43***Teruggave van langetermijnrechten betreffende transmissie**

1. Houders van langetermijnrechten betreffende transmissie kunnen deze langetermijnrechten betreffende transmissie via het centrale toewijzingsplatform teruggeven aan de relevante TSB's, waarna capaciteitstoewijzing op de langere termijn plaatsvindt.
2. Houders van langetermijnrechten betreffende transmissie die bereid zijn hun langetermijnrechten betreffende transmissie terug te geven, waarna capaciteitstoewijzing op de langere termijn plaatsvindt, geven hiervan, direct of indirect via een derde partij, overeenkomstig de geharmoniseerde toewijzingsregels kennis aan het centrale toewijzingsplatform.
3. Houders van langetermijnrechten betreffende transmissie die deze langetermijnrechten betreffende transmissie teruggeven, worden daarvoor via het centrale toewijzingsplatform door de relevante TSB's, direct of indirect via een derde partij, vergoed. Deze vergoeding is gelijk aan de prijs die wordt bereikt op de veiling waarop de langetermijnrechten betreffende transmissie opnieuw worden toegewezen.

*Artikel 44***Overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie**

1. Houders van langetermijnrechten betreffende transmissie hebben het recht al hun langetermijnrechten betreffende transmissie of een gedeelte daarvan overeenkomstig de geharmoniseerde toewijzingsregels aan andere marktdeelnemers over te dragen.
2. De regels betreffende de toelaatbaarheid en een lijst met de marktdeelnemers die bij het centrale toewijzingsplatform zijn geregistreerd en die in aanmerking komen voor overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie worden gepubliceerd op het centrale toewijzingsplatform.
3. Houders van langetermijnrechten betreffende transmissie die langetermijnrechten betreffende transmissie overdragen, geven hiervan, direct of indirect via een derde partij, overeenkomstig de geharmoniseerde toewijzingsregels kennis aan het centrale toewijzingsplatform.
4. Marktdeelnemers die deze langetermijnrechten betreffende transmissie verwerven, bevestigen overeenkomstig de geharmoniseerde toewijzingsregels, direct of indirect via een derde partij, de kennisgeving van de voorafgaande houder van langetermijnrechten betreffende transmissie op het centrale toewijzingsplatform.

*Artikel 45***Mededeling van resultaten**

1. Het centrale toewijzingsplatform stelt de TSB's die verantwoordelijk zijn voor de biedzonegrens waarop de langetermijnrechten betreffende transmissie betrekking hebben, de marktdeelnemers en de houders van langetermijnrechten betreffende transmissie binnen de in de veilingspecificatie vastgelegde termijn in kennis van het resultaat van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn.
2. Het centrale toewijzingsplatform informeert de marktdeelnemers over de uitvoeringsstatus en de clearingprijzen van hun biedingen.

*Artikel 46***Starten van reserveprocedures**

1. Indien het centrale toewijzingsplatform niet in staat is de in artikel 39 bedoelde veilingspecificatie dan wel alle resultaten van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn of een gedeelte daarvan binnen de in de geharmoniseerde toewijzingsregels vastgelegde termijn te leveren, hanteren de voor de biedzonegrens verantwoordelijke TSB's de overeenkomstig artikel 42 vastgestelde reserveprocedures.

2. Zodra is geconstateerd dat de in lid 1 genoemde items niet zijn geleverd, stelt het centrale toewijzingsplatform de voor de biedzonegrens verantwoordelijke TSB's daarvan in kennis. Het centrale toewijzingsplatform stelt de marktdeelnemers in kennis dat er reserveprocedures kunnen worden toegepast.

Artikel 47

Publicatie van marktinformatie

1. Op het centrale toewijzingsplatform wordt ten minste de volgende informatie voor elke biedzonegrens en gebruiksrichting gepubliceerd:

- a) de veilingspecificatie overeenkomstig artikel 39;
- b) een indicatieve veilingkalender waarin is bepaald welke soort langetermijnrechten betreffende transmissie wordt aangeboden en op welke data deze langetermijnrechten betreffende transmissie aan marktdeelnemers worden aangeboden;
- c) de in artikel 29 genoemde resultaten van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn;
- d) voor elke veiling het aantal marktdeelnemers dat eraan deelneemt;
- e) de lijst met marktdeelnemers die in aanmerking komen voor de overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie;
- f) de contactgegevens van het centrale toewijzingsplatform.

2. De relevante TSB's publiceren via het centrale toewijzingsplatform de op grond van lid 1 vereiste informatie overeenkomstig het in de veilingspecificatie bepaalde tijdschema en overeenkomstig Verordening (EU) nr. 543/2013.

3. Het centrale toewijzingsplatform zorgt ervoor dat de historische gegevens met betrekking tot een periode van ten minste vijf jaar publiekelijk ter beschikking worden gesteld.

HOOFDSTUK 4

Centraal toewijzingsplatform

Artikel 48

Oprichting

1. Alle TSB's zorgen ervoor dat het centrale toewijzingsplatform binnen twaalf maanden na de goedkeuring van het voorstel betreffende een gemeenschappelijke reeks eisen en betreffende de oprichting van het centrale toewijzingsplatform operationeel is en aan de functionele eisen van artikel 49 voldoet. Indien zich vertragingen in verband met procedures voor overheidsopdrachten voordoen, kunnen de bevoegde regulerende instanties deze termijn op verzoek van de relevante TSB's met ten hoogste zes maanden verlengen.

2. Capaciteitstoewijzingen op de langere termijn betreffende gelijkstroominterconnectoren worden uiterlijk vierentwintig maanden na de in lid 1 bedoelde goedkeuring uitgevoerd via het centrale toewijzingsplatform.

Artikel 49

Functionele eisen

1. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening leggen alle TSB's een gemeenschappelijk voorstel betreffende een reeks eisen en betreffende de oprichting van het centrale toewijzingsplatform voor aan alle regulerende instanties. Het voorstel omvat verschillende opties met betrekking tot de oprichting en governance van het centrale toewijzingsplatform, met inbegrip van de ontwikkeling ervan door de TSB's of door derden namens de TSB's. Het door de TSB's ingediende voorstel omvat de in artikel 50 vastgestelde algemene taken van het centrale toewijzingsplatform en de in artikel 59 vastgestelde eisen betreffende de terugwinning van kosten.

2. De functionele eisen betreffende het centrale toewijzingsplatform omvatten ten minste:
  - a) de naar verwachting betrokken biedzonegrenzen;
  - b) de technische beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de geleverde diensten;
  - c) de operationele processen;
  - d) de producten die worden aangeboden;
  - e) de tijdsbestekken betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn;
  - f) de toewijzingsmethoden en -algoritmen;
  - g) de beginselen inzake financiële afwikkeling en risicobeheersing met betrekking tot toegewezen producten;
  - h) een geharmoniseerd kader voor contracten met marktdeelnemers;
  - i) de data-interfaces.

Artikel 50

Algemene taken

De relevante TSB's gebruiken het centrale toewijzingsplatform ten minste voor de volgende doeleinden:

- a) de registratie van marktdeelnemers;
- b) het beschikbaar stellen van een centraal contactpunt voor marktdeelnemers;
- c) de uitvoering van veilingprocedures;
- d) de financiële afwikkeling van toegewezen langetermijnrechten betreffende transmissie ten opzichte van marktdeelnemers, met inbegrip van het beheer van onderpand;
- e) de samenwerking met een clearinginstelling, indien vereist op grond van de gemeenschappelijke regels voor de uitvoering van FTR's — verplichtingen overeenkomstig artikel 34;
- f) het opzetten van een reserveprocedure overeenkomstig de artikelen 42 en 46;
- g) het mogelijk maken van de teruggave van langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 43;
- h) het vergemakkelijken van de overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 44;
- i) het publiceren van marktinformatie overeenkomstig artikel 47;
- j) het voorzien in en exploiteren van interfaces voor de uitwisseling van gegevens met marktdeelnemers.

HOOFDSTUK 5

Geharmoniseerde toewijzingsregels

Artikel 51

Invoering van geharmoniseerde toewijzingsregels

1. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening ontwikkelen alle TSB's gezamenlijk een voorstel betreffende geharmoniseerde toewijzingsregels voor langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 52, lid 2. Met betrekking tot dit voorstel wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden. Dit voorstel omvat regionale en voor de biedzonegrens specifieke eisen indien deze door de TSB's van elke capaciteitsberekeningsregio overeenkomstig artikel 52, lid 3, zijn ontwikkeld.

2. Zodra de regionale eisen van kracht zijn geworden, hebben deze voorrang op de algemene, in de geharmoniseerde toewijzingsregels vastgelegde eisen. Indien de algemene eisen van de geharmoniseerde toewijzingsregels worden aangepast en ter goedkeuring worden voorgelegd aan alle regulerende instanties, worden tevens de regionale eisen ter goedkeuring voorgelegd aan de regulerende instanties van de betrokken capaciteitsberekeningsregio.

Artikel 52

Eisen betreffende de geharmoniseerde toewijzingsregels

1. De eisen betreffende de geharmoniseerde toewijzingsregels voor langetermijnrechten betreffende transmissie hebben betrekking op fysieke transmissierechten, FTR's — opties en FTR's — verplichtingen. De TSB's houden terdege rekening met de specifieke aspecten van de verschillende soorten producten.

2. De geharmoniseerde toewijzingsregels voor langetermijnrechten betreffende transmissie voldoen aan de beginselen van niet-discriminatie en transparantie en omvatten ten minste de volgende algemene eisen:

- a) geharmoniseerde definities en toepassingsgebied;
- b) een contractueel kader tussen het centrale toewijzingsplatform en de marktdeelnemers, met inbegrip van bepalingen betreffende de toepasselijke wetgeving, de toepasselijke taal, vertrouwelijkheid, de beslechting van geschillen, de aansprakelijkheid en overmacht;
- c) geharmoniseerde UIOSI-bepalingen in het geval van fysieke transmissierechten overeenkomstig artikel 32;
- d) een omschrijving van de soorten langetermijnrechten betreffende transmissie die worden aangeboden, met inbegrip van de in artikel 35 genoemde beginselen betreffende de vergoeding;
- e) een omschrijving van de beginselen die ten grondslag liggen aan de toepasselijke nominatieregels overeenkomstig artikel 36;
- f) geharmoniseerde bepalingen betreffende de toelating, opschorting en verlenging alsmede de deelnamekosten overeenkomstig artikel 37;
- g) een omschrijving van het proces betreffende de capaciteitstoe wijzing op de langere termijn, met inbegrip van ten minste bepalingen inzake de veilingspecificatie, de indiening van biedingen, de publicatie van veilingresultaten, de termijn voor het aantekenen van bezwaar en de reserveprocedures overeenkomstig de artikelen 37, 38, 39, 42, 43 en 44;
- h) geharmoniseerde bepalingen betreffende financiële eisen en afwikkeling overeenkomstig artikel 41;
- i) geharmoniseerde bepalingen betreffende de teruggave van langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 43;
- j) geharmoniseerde bepalingen betreffende de kennisgeving inzake de overdracht van langetermijnrechten betreffende transmissie overeenkomstig artikel 44;
- k) bepalingen betreffende regels inzake vastheid en compensatie overeenkomstig de artikelen 53 en 55;
- l) geharmoniseerde bepalingen betreffende het verrekeningsbeleid en financieel onderpand in verband met FTR's — verplichtingen, indien van toepassing.

3. De geharmoniseerde toewijzingsregels kunnen ook regionale of voor de biedzonegrens specifieke eisen omvatten, onder meer, maar niet uitsluitend, in verband met de volgende aspecten:

- a) de omschrijving van de soorten langetermijnrechten betreffende transmissie die worden aangeboden bij elke biedzonegrens binnen de capaciteitsberekeningsregio overeenkomstig artikel 31;
- b) het soort vergoedingsregeling inzake langetermijnrechten betreffende transmissie dat wordt toegepast bij elke biedzonegrens binnen de capaciteitsberekeningsregio op basis van de toewijzing binnen het day-ahead-tijdsbestek overeenkomstig artikel 35;
- c) de uitvoering van alternatieve gecoördineerde regionale reserveprocedures overeenkomstig artikel 42;
- d) de regionale compensatieregels overeenkomstig artikel 55 waarin regionale vastheidsregelingen zijn vastgelegd.

HOOFDSTUK 6

Vastheid van toegewezen zoneoverschrijdende capaciteit*Artikel 53***Algemene bepalingen betreffende vastheid**

1. Alle TSB's hebben het recht langetermijnrechten betreffende transmissie te verminderen om te waarborgen dat de bedrijfsvoering voorafgaand aan de termijn voor day-ahead-vastheid binnen operationele veiligheidsgrenzen blijft. Indien TSB's langetermijnrechten betreffende transmissie verminderen, brengen zij daarvan verslag uit bij de desbetreffende regulerende instanties en publiceren zij een uiteenzetting van de feiten op basis waarvan tot vermindering is overgegaan.
2. De betrokken TSB's aan de biedzonegrens waar langetermijnrechten betreffende transmissie zijn verminderd, compenseren de houders van verminderde langetermijnrechten betreffende transmissie op basis van de marktspreed.

*Artikel 54***Vaststelling van bovengrenzen**

1. De betrokken TSB's aan een biedzonegrens kunnen een maximum voorstellen voor de betaling van de totale compensatie aan alle houders van verminderde langetermijnrechten betreffende transmissie in het desbetreffende kalenderjaar of, in het geval van gelijkstroominterconnectoren, de desbetreffende kalendermaand.
2. Het maximum mag niet lager zijn dan de totale congestie-inkomsten die door de betrokken TSB's aan de biedzonegrens in het desbetreffende kalenderjaar zijn verkregen. In het geval van gelijkstroominterconnectoren kunnen de TSB's een maximum voorstellen dat niet lager ligt dan de totale congestie-inkomsten die door de betrokken TSB's aan de biedzonegrens in de desbetreffende kalendermaand zijn verkregen.
3. In het geval van verschillende interconnectoren die door verschillende TSB's aan dezelfde biedzonegrens worden geëxploiteerd en die zijn onderworpen aan verschillende regelgevingssystemen waarop regulerende instanties toezien, mogen de totale congestie-inkomsten die worden gebruikt voor de berekening van de maximale compensatie overeenkomstig lid 2 per interconnector worden uitgesplitst. De betrokken TSB's doen een voorstel voor een dergelijke uitsplitsing en leggen dat ter goedkeuring voor aan de bevoegde regulerende instanties.

*Artikel 55***Regels betreffende compensatie**

Indien TSB's voorstellen om een maximum als bepaald in artikel 54 toe te passen, stellen zij gezamenlijk een reeks regels betreffende compensatie ten aanzien van het toegepaste maximum voor.

*Artikel 56***Vastheid in het geval van overmacht**

1. In het geval van overmacht kunnen TSB's langetermijnrechten betreffende transmissie verminderen. Een dergelijke vermindering wordt op gecoördineerde wijze ten uitvoer geleid na contactopname met alle direct betrokken TSB's.
2. De TSB die zich beroept op overmacht publiceert een kennisgeving waarin de aard van de overmachtsituatie wordt omschreven en de waarschijnlijke duur ervan wordt vermeld.
3. In het geval van vermindering als gevolg van overmacht worden de betrokken houders van langetermijnrechten betreffende transmissie voor de periode van de overmachtsituatie gecompenseerd door de TSB die zich op overmacht heeft beroepen. In dat geval is de compensatie gelijk aan het bedrag dat aanvankelijk is betaald tijdens het proces betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn voor het betrokken langetermijnrecht betreffende transmissie.

4. De TSB die zich op overmacht beroept, stelt alles in het werk om de gevolgen en de duur van de overmachtsituatie te beperken.
5. Wanneer een lidstaat dit zo heeft bepaald, evalueert de nationale regulerende instantie op verzoek van de betrokken TSB of een gebeurtenis als een overmachtssituatie kan worden gekwalificeerd.

HOOFDSTUK 7

Verdeling van de congestie-inkomsten

Artikel 57

Methodologie voor de verdeling van de congestie-inkomsten

1. Uiterlijk zes maanden na de goedkeuring van de in artikel 9, lid 6, van Verordening (EU) 2015/1222 bedoelde methodologie voor het verdelen van de congestie-inkomsten ontwikkelen alle TSB's gezamenlijk een voorstel betreffende een methodologie voor het verdelen van congestie-inkomsten die afkomstig zijn van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn.
2. Bij de ontwikkeling van de in lid 1 bedoelde methodologie houden de TSB's rekening met de overeenkomstig artikel 73 van Verordening (EU) 2015/1222 ontwikkelde methodologie voor het verdelen van de congestie-inkomsten.
3. Bij de ontwikkeling van de methodologie voor het verdelen van congestie-inkomsten die afkomstig zijn van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn zijn de eisen van artikel 73 van Verordening (EU) 2015/1222 van toepassing.

HOOFDSTUK 8

Restitutie van kosten

Artikel 58

Algemene bepalingen betreffende de restitutie van kosten

1. Alle kosten die door de TSB's op grond van uit deze verordening voortvloeiende verplichtingen worden gemaakt, worden door alle regulerende instanties geëvalueerd.
2. De kosten die als redelijk, efficiënt en evenredig zijn beoordeeld, worden op tijdige wijze gerestitueerd door de inning van netwerktarieven of via andere passende mechanismen als bepaald door de bevoegde regulerende instanties.
3. Wanneer de regulerende instanties daarom verzoeken, verstrekken de relevante TSB's binnen een termijn van drie maanden na dit verzoek de nodige informatie om een evaluatie van de gemaakte kosten te vergemakkelijken.

Artikel 59

Kosten van het opzetten, ontwikkelen en exploiteren van het centrale toewijzingsplatform

Alle TSB's die via het centrale toewijzingsplatform langetermijnrechten betreffende transmissie verlenen, dragen gezamenlijk de kosten die verband houden met het opzetten en exploiteren van het centrale toewijzingsplatform. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening doen alle TSB's, bijvoorbeeld op basis van beginselen die vergelijkbaar zijn met de in artikel 80 van Verordening (EU) 2015/1222 vastgestelde beginselen, een voorstel voor een methodologie betreffende het delen van deze kosten, die redelijk, efficiënt en evenredig zijn.

Artikel 60

Kosten van het vaststellen en uitvoeren van het gecoördineerde capaciteitsberekenningsproces

1. Elke TSB draagt individueel de kosten die verband houden met het verstrekken van inputs ten behoeve van het capaciteitsberekenningsproces.

2. Alle TSB's dragen gezamenlijk de kosten die verband houden met het vaststellen en uitvoeren van de samenvoeging van de afzonderlijke netwerkmodellen.
3. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio dragen de kosten voor de vaststelling en exploitatie van de gecoördineerde capaciteitscalculatoren.

Artikel 61

Kosten van het waarborgen van de vastheid en vergoeding van langetermijnrechten betreffende transmissie

1. De kosten van het waarborgen van de vastheid omvatten de kosten ten gevolge van de compensatiemechanismen met het oog op het waarborgen van de vastheid van de zoneoverschrijdende capaciteit alsook de kosten van redispatching, compensatiehandel en onbalans in verband met de compensatie van marktdeelnemers en worden gedragen door de TSB's, voor zover mogelijk in overeenstemming met artikel 16, lid 6, onder a), van Verordening (EG) nr. 714/2009.
2. Bij het vaststellen of goedkeuren van transmissietarieven of andere passende mechanismen overeenkomstig artikel 37, lid 1, onder a), van Richtlijn 2009/72/EG, met inachtneming van artikel 14, lid 1, van Verordening (EG) nr. 714/2009, beschouwen de regulerende instanties compensatiebetalingen als in aanmerking komende kosten, mits deze redelijk, efficiënt en evenredig zijn.
3. Binnen zes maanden na de goedkeuring van de methodologie voor de verdeling van congestie-inkomsten als bepaald in artikel 57 ontwikkelen alle TSB's gezamenlijk een methodologie voor de verdeling van kosten die zijn gemaakt om de vastheid en vergoeding in verband met langetermijnrechten betreffende transmissie te waarborgen. Deze methodologie is in overeenstemming met de methodologie voor de verdeling van congestie-inkomsten die afkomstig zijn van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn als bepaald in artikel 57.

TITEL III

DELEGEREN VAN TAKEN EN TOEZICHT

Artikel 62

Delegeren van taken

1. Een TSB kan zijn in het kader van deze verordening toegewezen taken geheel of gedeeltelijk delegeren aan één of meer derde partijen op voorwaarde dat die derde partijen de desbetreffende taken ten minste even doeltreffend kunnen uitoefenen als de delegerende TSB. De delegerende TSB blijft verantwoordelijk voor het waarborgen van de inachtneming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening, met inbegrip van het waarborgen van de toegang tot de vereiste informatie ten behoeve van monitoring door de regulerende instantie.
2. Voorafgaand aan de delegatie heeft de betrokken derde partij duidelijk aan de TSB aangetoond dat zij in staat is te voldoen aan elk van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening.
3. Wanneer de in deze verordening gespecificeerde taken geheel of gedeeltelijk aan een derde partij zijn gedelegeerd, zorgt de TSB ervoor dat, voordat de taak wordt gedelegeerd, passende vertrouwelijkheidsregelingen overeenkomstig de vertrouwelijkheidsverplichtingen van de delegerende TSB zijn vastgesteld.

Artikel 63

Toezicht

1. Het ENTSB voor elektriciteit houdt overeenkomstig artikel 8, lid 8, van Verordening (EG) nr. 714/2009 toezicht op de toepassing van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn en de vaststelling van het centrale toewijzingsplatform. Dit toezicht heeft met name betrekking op de volgende kwesties:
  - a) de vorderingen en eventuele problemen in verband met de uitvoering van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn, met inbegrip van billijke en transparante toegang tot langetermijnrechten betreffende transmissie voor marktdeelnemers;
  - b) de doeltreffendheid van de methodologieën voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn overeenkomstig artikel 16;

- c) het verslag inzake capaciteitsberekening en -toewijzing, overeenkomstig artikel 26;
- d) de doeltreffendheid van de exploitatie van de capaciteitstoewijzing op de langere termijn en het centrale toewijzingsplatform.
2. Binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening dient het ENTSB voor elektriciteit bij het Agentschap ter advies een toezichtplan in dat ook betrekking heeft op de in te dienen verslagen en actualiseringen overeenkomstig lid 1.
3. Binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stelt het Agentschap, in samenwerking met het ENTSB voor elektriciteit, een lijst op van de relevante gegevens die door het ENTSB voor elektriciteit aan het Agentschap moeten worden medegedeeld overeenkomstig artikel 8, lid 9, en artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 714/2009. De lijst van relevante gegevens kan worden geactualiseerd. Het ENTSB voor elektriciteit houdt een alomvattend digitaal gegevensarchief in gestandaardiseerd formaat bij met de voor het Agentschap vereiste gegevens. Alle TSB's zenden het ENTSB voor elektriciteit de informatie toe die vereist is om de taken overeenkomstig de leden 1 en 3 uit te voeren.
4. De marktdeelnemers en andere relevante organisaties met betrekking tot de capaciteitstoewijzing op de langere termijn dienen, op gezamenlijk verzoek van het ENTSB voor elektriciteit en het Agentschap, bij het ENTSB voor elektriciteit de informatie in die vereist is voor de toezichttaak overeenkomstig de leden 1 en 3, behalve wat de informatie betreft die door de regulerende instanties, het Agentschap of het ENTSB voor elektriciteit reeds is ontvangen in het kader van hun respectievelijke taken inzake het toezicht op de tenuitvoerlegging.

TITEL IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 64

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 26 september 2016.

Voor de Commissie
De voorzitter
Jean-Claude JUNCKER